

Bilagor

till Välj rätt – mänskliga rättigheter
i offentlig verksamhet

Ska alla ha rätt till ett namn?

Varför? Varför inte? Vilka?

Ska alla ha rätt till en bostad?

Varför? Varför inte? Vilka?

Ska alla kunna ta del av sjukvård?

Varför? Varför inte? Vilka?

Ska alla vara lika inför lagen?

Varför? Varför inte? Vilka?

Ska alla slippa diskriminering?

Varför? Varför inte? Vilka?

Ska alla leva i frihet?

Varför? Varför inte? Vilka?

Ska alla kunna resa?

Varför? Varför inte? Vilka?

Ska alla kunna arbeta?

Varför? Varför inte? Vilka?

Ska alla få äga saker?

Varför? Varför inte? Vilka?

Ska alla få ta del av ny forskning?

Varför? Varför inte? Vilka?

Ska alla få tycka vad de vill?

Varför? Varför inte? Vilka?

Ska alla få säga vad de vill?

Varför? Varför inte? Vilka?

Ska alla få gå i skola?

Varför? Varför inte? Vilka?

Ska alla få tro på vad de vill?

Varför? Varför inte? Vilka?

Ska alla få gifta sig med vem de vill?

Varför? Varför inte? Vilka?

1. Alla som bor i Sverige är lika mycket värda.

2. Alla som bor i Sverige har samma möjligheter.

3. Alla som bor i Sverige har samma skyldigheter.

4. Alla som bor i Sverige har rätt till liv.

5. Alla som bor i Sverige får tycka vad de vill.

6. Alla som bor i Sverige får säga vad de vill.

7. Alla som bor i Sverige får göra vad de vill.

*Kom ihåg att det inte finns rätt eller fel
i denna övning, processledarens svar
är alltid: "ok", "intressant" eller liknande.*

Introduktion

Berätta följande: Grattis, ni har just blivit regering i ett nytt land, landet X. Er uppgift som regering är att se till att de som bor i landet har det så bra som möjligt. Befolkningen kräver sina mänskliga rättigheter, och ni vill gärna uppfylla dem. Tyvärr så har X dåligt med pengar och ni som regering måste prioritera. Framför er har ni de rättigheter som befolkningen kräver. Ni har bara råd att uppfylla 15. Välj ut de 15 rättigheter som ni tycker är viktigast. Alla i gruppen skall vara överens. (10 minuter till detta)

När 10 minuter har gått: Ojoj, medan ni diskuterade har det blivit ekonomisk kris i X och ekonomin är sämre än någonsin, ni måste göra ytterligare prioriteringar och har bara råd att uppfylla fem rättigheter. Välj ut dessa fem rättigheter, alla i gruppen måste vara överens. (5 minuter till detta)

När 5 minuter har gått: Inled en diskussion. (Se efterföljande samtal).

Bilaga D. Rättigheter

Rätt att leva i frihet.	Rätt till liv.	Rätt att slippa tortyr.	Rätt att inte vara slav.
Rätt att slippa tortyr.	Rätt till likhet inför lagen och en rättvis rättegång.	Rätt att slippa diskriminering.	Rätt att inte sättas i fängelse utan anledning.
Rätt till privatliv.	Rätt att resa.	Rätt att lämna sitt land och att återvända.	Rätt att få asyl när man är förföljd.
Rätt att rösta.	Rätt att kandidera till val.	Rätt att gifta sig med vem man vill.	Rätt att äga saker.
Rätt att tro på vad man vill.	Rätt att säga vad man vill.	Rätt att tycka vad man vill.	Rätt att bilda och vara med i föreningar.
Rätt att arbeta.	Rätt att gå i skolan.	Rätt till bostad.	Rätt till kläder.
Rätt till mat.	Rätt till semester.	Rätt till vård om man blir sjuk.	Rätt till ett namn.
	Rätt till kultur.	Rätt att ta del av ny forskning.	

*Man kan börja med några ofarliga påståenden
för att sedan gå in på de lite mer farliga.*

"Ofarliga" påståenden:

- ☉ Choklad är gott
- ☉ Det är roligt att spela innebandy
- ☉ Hösten är en trevlig årstid

"Farliga" påståenden

- ☉ Alla invånare ska ha någonstans att bo
- ☉ Alla invånare har någonstans att bo
- ☉ Alla invånare ska få tycka vad de vill
- ☉ Alla invånare får tycka vad de vill
- ☉ Alla invånare ska ha rätt till mat
- ☉ Alla invånare har mat
- ☉ Alla invånare ska ha rätt till vård
- ☉ Alla invånare får vård
- ☉ Alla invånare är lika mycket värda
- ☉ Alla invånare behandlas lika
- ☉ Alla invånare ska behandlas lika
- ☉ Alla invånare har rätt till liv
- ☉ Alla invånare får utöva sin religion
- ☉ Alla invånare kan utöva sin religion
- ☉ Alla invånare slipper tortyr
- ☉ Alla invånare under 18 får gå i skolan

- ☉ Alla invånare under 18 år kan gå i skolan
- ☉ Alla invånare ska ha någonstans att bo
- ☉ Alla invånare har någonstans att bo
- ☉ Alla invånare ska få tycka vad de vill
- ☉ Alla invånare får tycka vad de vill
- ☉ Alla invånare har rätt till liv
- ☉ Alla invånare har tillgång till de offentliga verksamheterna
- ☉ Alla invånare upplever att de har tillgång till de offentliga verksamheterna
- ☉ Alla invånare har en meningsfull fritid
- ☉ Alla invånare får göra sin röst hörd
- ☉ Alla invånare kan göra sin röst hörd
- ☉ Alla invånare tillåts göra sin röst hörd
- ☉ Alla invånare ska, om de har rätt kompetens för jobbet, kunna jobba i de offentliga verksamheterna
- ☉ Alla invånare med rätt kompetens kan jobba i de offentliga verksamheterna
- ☉ Alla anställda i de offentliga verksamheterna kan vara öppna med sin sexuella läggning på jobbet

Rätt till
liv

Rätt att slippa
tortyr

Rätt till
privatliv

Rätt att säga
vad man vill

Rätt att tro på
vad man vill

Rätt att tycka
vad man vill

Rätt att bestämma
över sin kropp